

Regler för Rökfri arbetstid

Inledning

Karlsborgs kommuns ambition är att aktivt arbeta för att främja hälsa och förebygga ohälsa. Rökning är den enskilda livsstilsfaktorn som har störst inverkan på vår hälsa. Genom att skapa rökfria miljöer och ge goda förutsättningar för minskad rökning vill Karlsborgs kommun bevara och förbättra hälsan hos medarbetarna.

I tobakslagen finns regler om att arbetsmiljön ska vara rökfri samt att rökning är förbjuden i lokaler där allmänheten har tillträde. Enligt tobakslagen § 8 är arbetsgivaren ansvarig för att en arbetstagare mot sin vilja inte ska utsättas för tobaksrök i den arbetslokal eller liknande utrymme där arbetstagaren är verksam.

Regler för rökfri arbetstid omfattar samtliga anställda samt förtroendevalda under ersatt tid. Rökfri arbetstid innebär att all arbetstid, inklusive pauser, är rökfri. Rökning är inte tillåten i nära anslutning till entréer av kommunens lokaler, i kommunens fordon eller på skolgårdar.

Syfte och mål

Syftet med rökfri arbetstid är att anställda i Karlsborgs kommun inte utsätts eller utsätter sina medarbetare, vård- och omsorgstagare, barn, elever eller besökare i kommunens verksamheter för hälsorisk eller dålig lukt på grund av tobaksrök.

Målen är att:

- ▶ samtliga arbetsplatser i Karlsborgs kommun ska vara helt rökfria
- ▶ rökning inte sker under arbetstid
- ▶ färre ska röka

Ansvar

I arbetsgivarens arbetsmiljöansvar ingår att verka för en god arbetsmiljö där ingen mot sin vilja utsätts för tobaksrök. Närmsta chef ansvarar för att informera anställda via APT och medarbetarsamtal samt i samband med rekrytering.

Samtliga medarbetare har ett ansvar att vara rökfria under arbetstid. Det innebär att inte lukta rök vid kontakt med brukare och medarbetare. Medarbetarens ansvar är att följa reglerna om rökning och rökfri arbetstid på samma sätt som andra ordningsregler, anställningsregler och arbetsmiljöregler.

Förtroendevaldas ansvar är att följa reglerna.

MS M.g. E

Var är rökning tillåten?

Rökning är endast tillåten på lämpliga platser utomhus. Val av lämplig plats sker av respektive chef i samråd med medarbetarna.

Det är aldrig tillåtet att röka i nära anslutning till entréer av kommunens lokaler, i kommunens fordon eller på skolgårdar. Det ska klart framgå var rökförbud gäller.

Regler för rökfri arbetstid

- ▶ Från och med 2012-01-01 är arbetstiden helt rökfri.
- ▶ Med arbetstid avses den arbetade tiden inklusive pauser. Lunchrast räknas inte som arbetstid och omfattas inte av dessa regler. Måltidsuppehåll är jämställt med lunchrast i detta hänseende. Det är inte tillåtet att flexa ut för att röka.
- ▶ Samtliga arbetsplatser i Karlsborgs kommun ska vara helt rökfria. Med arbetsplatser avses samtliga lokaler eller närområden, t. ex. entréer, skolgårdar osv. Rökfri arbetstid gäller även i kommunens fordon.
- ▶ Rökning får inte ske i arbetskläder. Med arbetskläder avses specifika kläder som arbetsgivaren tillhandahåller.
- ▶ För förtroendevald som deltar i ersättningsberättigande sammanträde mm. räknas hela sammanträdestiden som arbetstid.
- ▶ Vid utannonsering av nya tjänster ska det framgå att Karlsborgs kommun är en rökfri arbetsplats.
- ▶ Vid rekrytering får icke-rökare *inte* ges företräde. Det är inte förbjudet att vara rökare som anställd i kommunen. Det är arbetstiden som är rökfri.

Rökavvänjning via företagshälsovården

Att sluta röka är ett personligt ställningstagande. För de medarbetare som är tillsvidareanställda och väljer att sluta röka erbjuder Karlsborgs kommun stöd i form av insatser från företagshälsovården gällande rökavvänjning. Stödet är kostnadsfritt mot att det görs utanför arbetstid. Medarbetarens insats är alltså egen tid.

Snusare som vill få stöd med snusavvänjning kan också få hjälp via företagshälsovården.

Anmälan till rökavvänjning hos Företagshälsovården sker via personalenheten. Närmaste chef ska godkänna anmälan.

MS ch.g.

Information till anställda

Samtliga anställda ska informeras om rökfri arbetstid via APT eller individuellt. Närmaste chef ser till att nyanställda informeras om kommunens regler om rökfri arbetstid.

Speciell tillämpning för brukare i hemmiljö eller motsvarande

Enligt *Tobakslagen* ska ingen mot sin vilja behöva utsättas för passiv rökning på arbetsplatsen. *Arbetsmiljölagen* föreskriver att arbetsgivaren ansvarar för att skapa en god arbetsmiljö. *Socialtjänstlagen* innebär dock att kommunen är skyldig att bistå brukare som är rökare. Det innebär att arbetsgivarens skyldighet om en rökfri arbetsplats kolliderar med vad som ses om hjälptagares personliga integritet och rätten att få göra vad man vill i sitt hem.

Det är ytterst viktigt att arbetstagare, arbetstagarorganisation och arbetsgivare samverkar för att få fram specifika rutiner för att skapa så gynnsam arbetsmiljö som möjligt, oavsett vilken lag som styr.

Som anställd i Karlsborgs kommun gäller dock rökfri arbetstid oavsett var den anstälde utför sitt arbete.

Varför omfattas inte snus av beslutet?

Karlsborgs kommun har beslutat om rökfri arbetstid vilket innebär att snus inte omfattas. Snusare som önskar få stöd med snusavvänjning kan dock få samma stöd som rökare.

Uppföljning

Uppföljning av tillämpningen av dessa regler ska följas upp vid den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppföljningen sker via respektive förvaltnings samverkansgrupp (FSG) samt i den centrala samverkansgruppen (CSG).

Vid uppföljningen redovisas också hur många som fått stöd att sluta röka genom företagshälsovården.

Frågor angående denna riktlinje

För frågor om reglerna för rökfri arbetstid hänvisas i första hand till närmaste chef eller förvaltningschef.

Dokumentuppföljning

Ansvarig för detta dokument är kommunens personalchef.

2011-09-28

Rökfri arbetstid Tidplan

Tid för genomförande	Aktivitet	Ansvarig	Kommentar
2010	Beslut i budget och verksamhetsplan att rökfri arbetstid ska införas	Personalchef	"En ny hälso- och friskvårdspolicy har antagits av kommunfullmäktige. Planering pågår för att under år 2010 införa rökfri arbetsplats."
2011-06-07	Information Central samverkansgrupp	Ulrika	
2011-06-09	Information tidplan ledningsgrupp	Ulrika	
Juni – Augusti	Arbeta fram förslag regler och tidplan för implementering	Ulrika/Lena	
Juni	Förslag rökavvänjningsprogram via företagshälsovården	Ulrika	FHV kommer med förslag senast 9/9
15 September	Presentera förslag regler och tidplan för ledningsgrupp	Ulrika/Lena	
19 September	Presentera förslag regler och tidplan för Central samverkansgrupp	Ulrika/Lena	Kl. 13.00, marmorrummet
21 September	KSAU ang remissförfarande/beredning förtroendevalda ang. regler rökfri arbetstid	Thomas	KSAU kom överens om att inget remissförfarande ska ske avseende förtroendevalda.
27 September	Senast inlämna synpunkter regler	Chefer/Fackliga	
29 September	Slutgiltigt förslag regler presenteras för ledningsgruppen	Ulrika/Lena	
10 Oktober	Beslutsunderlag inlämnas till KSAU	Ulrika	
26 Oktober	KSAU – beredning/beslut regler och tidplan	Ulrika/Thomas	
Senast 31 Oktober	Information ang. rökfri arbetstid på APT	Samtliga chefer	Informera samtliga att rökfri arbetstid gäller från 2012-01-01 samt att mer info kommer efter beslut regler KF.
2 november	MBL-förhandling med arbetstagarorganisationerna ang. regler och tidplan	Ulrika	Kalla samtliga AT-org. Tid: kl. 11.00 Lokal: "Fyren"
9 November	KS – beredning/beslut reglerr och tidplan	Ulrika/Thomas	
28 November	KF – beslut reglerr rökfri arbetstid	Ulrika/Thomas	
November	Broschyrer framtas och färdigställs	Ulrika/Lena	
6 December	Information för samtliga chefer	Ulrika/Lena	Halvdagsaktivitet, Kl. 9.00-12.00. Cheferna får genomgång av regler samt diskutera frågeställningar. Bjud även huvudskyddsombud!
November/December	Information First Class + SLA	Ulrika/Lena	Med hjälp av Karin S!
December – senast!	Information på APT	Respektive chef	Varje chef får en gemensam manual att utgå från (säkerställa att samtliga får samma information)
1 Januari 2012	Rökfri arbetstid införs	Samtliga	Detta är en målsättning. Implementeringen fortsätter under 2012

KS 04-9-08